

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Az iparfejlesztés.

Népünk silány gazdasági helyzete végre is kényszerítette vezetőférfiainkat, hogy azokat a jövedelmi forrásokat, melyek kibővíthetők, megfelelő eszközökkel növeljék.

A legutóbbi évtizedek tapasztalatai sajnálatosan bebizonyították, hogy a lakosság a saját erejéből képtelen a gazdasági helyzeten javítani. Ellenkezőleg, nemhogy helyreállíthatta volna az egyensúlyt, a megélhetési viszonyok egyre rosszabbodtak. Az élet mindennapi szükségletének fedezésére szolgáló cikkek hatványozott arányban megrágtak, ellenben a nemzetgazdaság főfoglalkozásai: a földmivelés, az ipar és kereskedelem jövedelmezősége mindinkább csökkent. Amikor a jólét emelésének kérdése oly sürgőssé vált, hogy megoldása elől többé kitérni nem lehetett, a három nemzetgazdasági ág közül csak az iparra lehetett, mint kisegítőre gondolni. A földmiveléstől ugyanis nem várható, hogy a gazdasági helyzetet megkivántatható mértékben javítsa, amivel természetesen nem azt akarjuk mondani, hogy a földmivelés e kiválóan

fontos ügyben számításon kívül esnek. A kereskedelem meg csak hű kísérője a termelésnek, produkálásnak. Helyes, szakavatott kezekbe letéve, automatice megnő az, ha jelentékenyebb lesz a földmivelés és az ipar. Maradt tehát az ipar arra hivatottnak, hogy lendítsen a gazdasági helyzeten. Még pedig legkivált a gyári ipar. Ezen akar nagy arányokban segíteni a kormány, mely erre vonatkozó törvényjavaslattal lép az országgyűlés elé.

A törvényjavaslat gondoskodik a háziipar fejlesztéséről is, ellenben a kéziipart egészen elbocsátja védő szárnyai közül. Ez ugyan még nem azt jelenti, hogy a kéziipar végorái ütöttek, azonban minden kétségen felül áll, hogy az új törvényjavaslat hatalmas csapást mér a kéziiparra. Egyes kéziipari foglalkozások teljesen meg fognak szűnni és bele fognak olvadni a gyári iparba, minek következtében sok kismester meg lesz fosztva önállóságától, mert kénytelen lesz beállani gyári munkásnak.

Lehet e mozzanat erkölcsi tekintetéről vitatkozni, anyagi részének kér-

dése azonban vita tárgya alig lehet. Mert nézzük csak, hogy tengődik a sok százezer kismester, mennyi gonddal kell megküzdeniök, hogy fenntarthassák magukat és családjaikat! Keresve se találunk közöttük olyant, aki el ne volna adósodva. Az önállósággal együtt járó kevés szabadság, melynek kedvéért kénytelenek feláldozni kedélyük nyugalomát, vajjon megér-e annyit, hogy az utját állja az általános jólét emelésének? Megéri-e azt, hogy végre is rákényszerítse őket a kivándorlásra? S jobb-e, ha a tengeren túl állanak munkássorba, mint idehaza?

A gyári ipar gyarapítása szükség-szerűen nagy munkáskeresletet fog maga után vonni s nagyon helyes volt az említett törvényjavaslat bizottsági tárgyalásánál követelni, hogy az alapítandó gyárak hazai munkásokat foglalkoztassanak. Így aztán az ujonnan felállítandó gyárak állami segélyezése nemcsak az ipar felvirágoztatásához, hanem a lappangó munkáskérdés megoldásához fog vezetni, mert remélhető, hogy a munkások tisztességes bérhez fognak jutni, minek következtében vége

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Oh jőjj . . .

Oh jőjj kikeletnek enyhe idője
És üzd el a vad tél zord szigorát,
Derűdnek azurja hintse a földre
A víg öröm életadó mosolyát!

Elovad a hó már
A róna mezőin,
Immár csak a bércék romja fehér
S bár búvik a nap az
Ég szürke redőin
Már olykor enyelegni a földre letér.

S bár néma az erdő,
Nem zeng a madárdal
S nem önt fakadó rügy a szívbe reményt
S ezer meg ezernyi
Szép tarka virággal
Nem árad a rét üde bája élénk:

De lány fuvalom
Suhan át a határon,
Suttogva deríti föl a szíveket:
Meváltáni téged
Ó téli bús álom
Jön az ébredés, jön az új kikelet!

Jőjj hát kikeletnek enyhe idője
És üzd el a vad tél zord szigorát!
Derűdnek azurja hintse a földre
A víg öröm életadó mosolyát.

Dr. Radvány Ferenc.

A bajai gombkötők.

— Múlt idők emlékeiből. —

Feljegyzí: Zsoldos Benő.

Multkorában a bajai takácsok bajait tolmácsoltam ezen a helyen egy régi, megsárgult „humillima instantia“ közlése révén. Az akkori idők — XVIII. század második fele — becsületos magyar céhjeinek sokszor szorongatott és kényelmetlen helyzetére vet érdekes világosságot az alább olvasható „könyörgés“ is, melyet ezuttal a bajai nagyérdemű gombkötők menesztettek a tekintetes nemes vármegyéhez az 1765-ik esztendő október havában. Ezeknek pedig különösképen a zombori céhbellekkel gyűlt meg a bajuk, akik rajtuk „csúfot“ tettek, — e mellett soknemű egyéb panaszai is voltak, melyekre a vármegyétől reméltek orvoslást. Ezeknek a jámbor, becsületos iparos-

embereknek akkorában még halvány fogalmuk se volt az istentelen sztrájk minéműségéről, keresztyéni türelemmel megmaradtak céhszabályaik között; mit sem tudtak holmi ugynevezett munkás-szakszervezetekről, hanem igenis, teljes tudatában voltak az igazi, a lelkismeretes munkásság áldásainak. Ha panaszai voltak, tudták, hova forduljanak. Miután az ellentétek nagyon szépen megszokták egymást világítani, tessék figyelembe venni a XX. század szociális mozgalmait.

A bajai gombkötőknek vármegyénkhez intézett humillima instantiája pedig a következőképen hangzik:

Tettes Nemes vármegye, nekünk nagyon Kegyes Pártfogó Uraink!

Mindenkori szokott alázatossággal jelentjük az T. N. Vármegye Kegyeségének, minémű nyomoruságokat s nemkülönben szomszéd Mester barátainktól viszontságokat szenvedünk az Mesterségünket viselő Articulussoknak szüksége mián; parancsoltatott ugyan kegyessen fölséges Asszonyunktól, hogy az köztünk szokott keresztelés ezentúl mindenestül el múlva, mégis zombori

fog szakadni az örökös bérharcoknak és az Amerikába való kivándorlásnak is.

Igy nézve a tervezetet, eléggé rózsás színben tűnik föl. Javulást mindenesetre jelent, s azért szívesen fogadjuk. Persze még évek mulnak el, míg jó hatását érezhetni fogjuk. Addig is a fogyasztó és vevő közönség feladata, még pedig mulhatatlan feladata, hogy támogassa a hazai ipart és csak hazai iparcikkeket vásárolván az átmeneti időben is tehetsége szerint hozzájáruljon az ipar fejlesztéséhez.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 4-én délután 3 órakor Fernbach Károly főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlés megnyitása előtt a szép számban egybesereglett bizottsági tagok megéljeneztek Szláv Elemért, aki most először vesz részt mint megválasztott obytinár a gyűlésen és már legközelebb fel is fog szólalni. Mint szakember, valami ügyes vágással akarja ketté metszeni a város tengeri kigyóját — az adóügyet. Még a legbizalmasabb embereinek sem árulja el tervét.

Dr. Bruck Jenő ma mondotta el szűzbeszédét. Sajnos, a szűkebb bizottsági tagok a városi 800—1000 korona subvenciót nem voltak hajlandók megadni — bár elismerték kulturális misszióját — a felsővárosi társulati ovodának.

Az adóügy rendezését ismét közelebb vitték egy lépéssel a megvalósuláshoz, amennyiben dr. Mayer Nándor és Buday Gerő bizottsági tagok többszörös hozzászólása után a — napirendről levették. Csak előre! Mig ismételen közgyűlés elé kerül az egyes hátralékoknak behajtása iránt kérendő segédmunkaerők felfogadási ügye, újlag elévülhet egy évi hátralék, amelyből a feltogadandók díjazása szépen ki fog kerülni a leírásakor.

Tudósításunk a következők:

Fernbach Károly főispán pontban 3 órakor a bizottsági tagok lelkes ovációja közben

megnyitotta a gyűlést, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével dr. Agyits János I. aljegyzőt bizta meg.

A m. kir. belügyminiszternek intézvénye a lövöldözésnek a város belterületén való eltiltása iránt hozott határozat jóváhagyása tárgyában. — A belügyminiszter a szabályrendeletet azon változtatással hagyta jóvá, hogy a katonaság ünnepélyeinél a sortűzelés megmarad. A közgyűlés az intézvényt tudomásul vette és elhatározta, hogy azt még ma kifüggeszti. A szabályrendelet a kifüggesztéstől számított 4 napon lép érvénybe. Utasított a rendőrőkapitány, hogy az intézkedésnek a legteljesebb mértékben feleljen meg és a vétők ellen a legszigorubban járjon el.

A m. kir. belügyminiszternek intézvénye a városi adóügyosztály személyzetének szaporítására vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetett és a még üresedésben levő 2 segédadótiszt állásra március hó 25-iki lejárattal pályázat iratlik ki.

A kereskedelmi m. kir. miniszternek intézvénye a vasuti állomás kibővítése iránt kitűzött közigazgatási bejárás tárgyában. — A mult hó 27-én megtartott bejárásen résztvett bizottság, amelynek tagjai voltak Hauke Imre, Sztankovits György, Szabó László, Méré Ignác, dr. Mayer Nándor, Sztrilich Zsigmond, a kereskedelemügyi miniszter által bemutatott tervezetet nem fogadta el, mivel a tervezet szerint a nemesilitics—zombori ut kigyóvonalban mintegy 100 méternyire helyeztetnék át. A sínpar szaporítás és a mostani állomási épületnek kibővítése csakis ideig-örig segíthetne a bajon, de már a közel jövőben a kereskedelem, ipar és idegenforgalom fellendülése esetén a célnak egyáltalán nem felel meg.

A közgyűlés a kereskedelemügyi miniszterhez feliratot intéz, amelynek értelmében az állomási épületek építését a Radisics-utca végében levő mély helyre és a fenyőerdő közé javasolja. A felirat pártolására a város főispánját és országgyűlési képviselőjét kéri fel.

A főispán kijelentette, hogy a város kereskedelmére, iparára és idegenforgalmára oly nagy fontossággal kiható ügyet tekintélyének és befolyásának teljes latbavetésével fogja tá-

mogatni akként, hogy az mihamarabb megoldást nyerjen. E kijelentésére a bizottsági tagok a főispánt lelkesen megéljenezték.

A városi közigazgatási bizottság átirata az ovodák létesítése tárgyában. — A törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy a város területén négy ovodát fog felépíttetni, azokat felszereli, fűtésükről, tisztogatásükről, a tűzbiztosításról gondoskodik, a nyugdíjjárulékok fizetését elvállalja, de megkeresi a minisztert, hogy a személyi kiadásokat fedezze.

Az adóügyi tanácsnok jelentése az adóügyosztályhoz szükséges munkaerő felfogadása tárgyában. — A törvényhatósági bizottság, hogy a hátralékos adók, illetékek stb. mihamarabb behajtassanak, a városrészenként kért 1—1, tehát öt behajtó segédmunkaerő felfogadását nem engedélyezi és az ügyet a napirendről leveszi.

A városi számvevőség jelentése a keresetképtelen szegények eltartása tárgyában. — Mivel a segéyzésre felvett összeg már kimerített, a városi javadalmak jövedelménél elért többletből a megfelelő összeg kiutaltványoztatik.

A jegyzőkönyv hitelesítésére a polgármester elnöke alatt kiküldetett dr. Bruck Jenő, Matzitz Gusztáv, Mayer István, Szláv Elemér, Falcione Lőrinc.

Az ősemler.

(Dr. Dobsa László egyetemi tanáregednek előadása a Szabad Lyceumban.)

Mult vasárnap délután a városháza nagytermét zsufolásig megtöltötte a közönség apraja és nagyja, hogy egy jeles szaktudós kalauzolás mellett tájékozódják a fajunkat érdeklő legfontosabb kérdésnek, az ember származására vonatkozó kérdésnek jelenlegi állásáról. A nagyméretű érdeklődést igazolta az előadás tárgya s teljes mértékben kielégítette a vetített képekkel gazdagon és érdekesen illusztrált előadás maga.

Dr. Dobsa László, a budapesti egyetemi anthropologiai intézet tanáregede alapos ismerője a kérdésnek s ügyesen elkerülte azokat a kényes szirteket, melyek a hallgató közönségnek szebbik felét az előadás figyelmes hallgatásában feszélyezhették volna.

Bevezetőül tutó pillantást vetett kérdés a történeti fejlődésére. Szólt a bibliai teremtésről, melynek sorrendje egészben véve megfelel a tudomány által megállapított fejlődés sorrendjének. Megemlékezett a görög fizikusokról, nevezetesen Empedoklesről, kinek elmélete szerint a szeretet és a gyűlölet erőinek tevékenysége által négy elemből: földből, vízből, levegőből és tűzből alakult ki az élettelen és élő világ, továbbá Anaximandrosról, ki egy jóval későbbi felfogásnak megfelelően halból származtatja az embert is.

A keresztyén középkorban a biblia uralma alatt nem ment előre az ember származásának kérdése, míg a 18 században Linné újra fel nem vetette. Ő azonban nem a fajok egymásból való keletkezését hirdette, hanem ellenkezőleg a fajok állandóságának volt az apostola. Szerinte annyi faj van most is, amennyi eredetileg meg volt teremtve. Cuvier csak annyiban tér el tőle, hogy szerinte katasztrófák következtében egyes fajok elpusztultak s újak teremtődtek. Linnének 50—60 évig igen nagy volt a tekintélye, s Cuvierrel szemben is még 1830 ban is vereséget szenvedett Jeoffroy Saint-Hilaire a párisi akadémián. Darwin Erosmust s a nagy Goethet, kik szintén foglalkoztak ezzel a kérdéssel, senki sem vette

dőkre terjedő életéért Isten előtt, méghéltünk, gyakran emlékezünk.

Az T. N. Vármegyének

Fejhajtott aláztatos szolgálai
Bajai Gombkötő Céh.

Ez a levél is egy porszem a mult történetéből. Ma már a gombkötők sem panaszkodnak többé se céhbéli társaikra, se másra. Céhüket mesterségükkel együtt elsöpörte a rohanva haladó idők könyörtelensége. S mintha a modern gyárkémények szinte ijesztő szaporodásával egyenes arányban tűnnék el a földről az „egyszerű dal, egyszerű szív s lélek“ is, melynek a hajdani céhrendszer feltűnést kerülő, lelkkismeretes foglalkozása egyik leghűségesebb kifejezője volt a maga idejében. A bajai gombkötők ügyesen készített mentekasságról tanuskodtak, melyet a tettes nemes vármegye nem is hagyott megfelelő méltánylás nélkül.

Ma már talán ők is úgy intéznék el a fenti panaszuakat, hogy fulmináns vezércikket írának róla a „Népszavá“-ban. — Tempora mutantur . . .

mester barátaink ugyan ott tartatott vásáralkalmatossággal (rajtunk esútot tévén) az jelentett köresztelés szeszével 17 forintokat érő jószágot tőlünk zálogul el vedtek. Világos terh az is, hogy mi itten tsak heten lévén, mint egész céh, esztendőnként Isteni szolgálatra 14 forintokat fizetni céhbéli szokással ösztönöztetünk, ezenkívül már zászlónkat is életünk sullyával föl építettük. Továbbá is tehát, a jónak gyarapodása és az fölül említett villongásoknak eltávoztatása végett, ami egyedül az Articulusoknak erejéből sül ki, méltó esedeznünk: Ugyan is az Fölséges Udvartúl kegyessen ki adatott 1761 dik esztendőben, hogy a kik Istenben B. Fölséges Tsászártúl Articulusokat ki vedtek, újlag vennének, amint is már az környöl levő Mester barátink, kik Céhünkben tsak Filialisként voltak, jobnyira ki nyerték, mi ezeknek megnyerésére nem léphetünk. Azért az T. N. Vármegye kegyesszine előtt térdeinkrül könyörgünk, ne légyen neheze minket valami uton módon erre segíteni s mi summábul álló költséggel lehetne, azt is jelenteni. Mely kegyességeért az T. N. Vármegyének sok eszten-

komolyan. Annál egyetemesebb hatása volt Darwin Károlynak. Szerinte a fajok nem állandók, hanem különböző természeti éghajlati viszonyok és életmód szerint átalakulnak. A természet továbbá csak azokat az egyéneket tartja meg és választja ki, melyek legellenállóbbak, legtürelemesebbek. Ez a selection. Ugyancsak ő a megalapítója a descententiának és az emberbuvárlatnak is.

A geologia kimutatja, hogy a föld keletkezésétől kérgének fokozatos kihűlése s az így támadt rétegek szerint különböző korszakok különböztethetők meg. Felvesznek praegeológiai és geológiai kort, a geológiai korban pedig primér, szekundér, terciér és kvartér korszakokat.

Az egyes geológiai rétegek természetesen nagy időközökben keletkeztek. Wellisch pl. a praegeológiai kort 7,055 300 esztendőre a geológiai kort 2,053.000 esztendőre, tehát a szilárd rétegek keletkezését 9,108 300 esztendőre teszi. A primér korszak szerinte 284.000, a szekundér 336 000, a terciér 310 000 évig tartott, s az ember első megjelenésétől a mai korig (kvartér korszak) 1,123.000 esztendő telt volna el. Bölsche német biológus is legalább egy millió esztendőre teszi azt az időt, mely az ember megjelenése óta maig eltelt. Ezek természetesen olyan tudós számítások, melyekhez mindenki tűzhet kritikát.

A praegeológiai korban még semmiféle állati maradvány sem található. A geológiai kor három első korszakában lépnek fel sorra a halak, a kételtűek, a madarak és az emlősök.

Az ember első nyoma a terciér korba esik. Különböző, nehezen hozzáférhető s éppen ezért érintetlen maradt barlangokban olyan kovaszilánkok találhatók, amelyekről meg kell vallanunk, hogy ember használta, ha nem is készítette; találunk őselefánt csontokat, melyek meg vannak vagdalva, jeleül, hogy az ember feltörte s a velőt kiette belőlük. De ilyen terciér korbéli ember maradványára eddig még nem akadtak. Ennek oka bizonyára az a nagy jégár, mely a terciér kor után a sarkvidékektől egész Európán végig söpört le Sziéiliáig s mindent elpusztított, ami útjába került, kivéve a mammutot, mely a tengerpartokra menekült előle.

H i r e k.

Kinevezés. Kégl János titeli járás bíróági segédtelevényvezetőt az igazságügy-miniszter televényvezetővé nevezte ki.

Bíróági jegyzők kinevezése.

Az igazságügyminiszter új. Zsoldos Benő lapunk munkatársa, zombori törvényszéki, Lomkúti Sándor bajai járásbíróági, Szabó József újvidéki járásbíróági, dr. Farkas Sándor szabadkai, dr. Smody János zombori, Szabados Béla és Veres Béla szabadkai törvényszéki és Gaál Ferenc titeli járásbíróági aljegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén jegyzőkké nevezte ki.

Vizsgálóbírói kirendelés. Az igazságügyminiszter Molnár István újvidéki törvényszéki bírót az újvidéki kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül rendelte ki.

Kinevezések. A pénzügyminiszter Tary Sándor szabadkai adóhivatali gyakornokot a bajai adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótitkárrá, Szabó József nyíregyházi lakost pedig a zombori pénzügyigazgatóság mellérendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. Lipsey Andor m. kir. csendőrszázados Budapestről Újvidékre helyeztetett át szárnyparancsnoknak.

Zmejanovics püspök lemondása. Zmejanovics temesvári szerb püspök, aki egy ideig a radikális párthoz csatlakozott, Brankovics pátriárkának bejelentette, hogy mindazokról az állásokról és tisztségekről, melyekre ez a kongresszus megválasztotta, lemond és hosszabb időre a délvidékre utazik.

Kabaret-est a Magyar Olvasókörben. A zombori Magyar Olvasókör folyó hó 2-án, szombaton érdekes társas összejövetelt rendezett. A közönség szellemi szórakoztatásáról három pontban gondoskodott a rendezőség. Kozma László, a kör új elnöke, szellemes megnyitójában szelíd humorral helyel-közzel éles szatírával szólott a város társadalmi életéről. Farkas Imre, fővárosi poeta néhány költeményét olvasta föl. A harmadik pont kamarazene volt Csavojác János Krudy Gyula, dr. Németh Arthur és dr. Ribiczey Kálmán művészi játéka. A műelőzet általánosabb, a hatás nagyobb lett volna, ha a közönség az egyes számokat osztatlan érdeklődéssel, esőndesebb figyelemmel hallgatta volna. A cigányzenészek meg a táncnak annál nagyobb volt a kelete (Beküldetett.)

Táncfűzérke. A Tulipánkert Szövetség zombori fiókja által március hó 9-én az „Elefánt” szálló összes termeiben rendezendő táncfűzérke nagyon sikerültnek ígérkezik. A helyiségek valószínűleg szűkek lesznek a mulatságon résztvevők betölgadására, ezért az előrelátó rendezőség elkérte és meg is kapta a városától erre az estére a színház előcsarnokát, amelyet félt-kertté alakít át, s ezzel is növeli a megjelenők elhelyezésére szolgáló teret.

A Zombori Ügyvédi Egylet 1907. évi március 23-ik napján délután 6 órakor a „Vadászkürt” szálló 1. számú külön termében évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány jelentése. 2. A számvizsgálók jelentése a lefolyt év számadásairól és az egylet vagyonáról. 3. Három számú vizsgáló választása a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő számadások megvizsgálása végett. 4. Az évi költségvetés megállapítása. 5. A tisztikar és választmány megválasztása. 6. A tagsági díj megállapítása. 7. Az egylet céljának az elérésére tett s az egyletet érdeklő indítványok tárgyalása.

Adomány. A zombori takarékpénztár a Tulipánkert-Szövetség zombori fiókjának 100 koronát adományozott.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara dr. Bátes Lászlár újvidéki ügyvédet lajstromába iktatta.

A zombori takarékpénztár adományai. A zombori takarékpénztár közgyűlési határozattal 200 koronát adományozott a helybeli állami főgimnáziumunk szegénysorsu. jó előmenetelű és magaviseletű tanuló jutalmazására s ugyanannyit a Szabad Lyceumnak a tudományos ismeretek népszerűsítésére. A gimnázium igazgatósága és a Szabad Lyceum elnöksége a nyilvánosság előtt is hálás köszönetüket nyilvánítják a humánus és kulturális célokra szánt kegyes adományért.

Rendőrségünk figyelmébe. Nap nap után annyi a kóbor kutya az utcán, hogy szinte félt járni. Hol a vármegyeháza előtt, hol a Thököly-ut végén gyakorolják magukat a rendőrök a célzás magas mesterségében, sajna, hogy nem elég sikerrel. Az megtörténhetik azonban, hogy a golyó, amely a kóbor ebnek volt szánva, az aszfalton vagy a kövezeten megbokrosodik és embert talál. A gypmestert talán azért tartja a város, hogy medve módjára téli almot aludjon? Jó lenne naponként körutrá indítani, hogy a gazdátlanul kóborló ebeket összefogdossa. Ne csak élelmezésre kiadott ebekkel gyarapítsa a gypmester jövedelmét. (Beküldetett.)

Adófelszólamlás. A zombori egyenes adó felszólamlási bizottság a III. ad osztályú keresetiadó ellen a hódsgái adóhivatali kerülethez tartozó községek érdekelteit adózói által, f. évi március hó 7-én csütörtökön reggeli 9 órakor kezdi Pénzügyigazgatósági épület föld szint 6. szám.

Műkedvelői előadás. A zombori jótékony magyar nőegylet f. évi április hó 6-án a városi színházban — jótékony célra — műkedvelői előadást rendez, melyre az előkészületek már megtették.

Zombori sajtóper.

Kollár József zombori nyomdatulajdonos ellen az őszszel strikeba léptek a szedői, mert állítólag a nyomdászok közötti megállapodás ellenére egy személyben tart szedőgépmestert, míg erre külön-külön embert kellene fogadnia. E strike alatt tettek közzé a zombori nyomdászok a „Zombor és Vidéke” november 18-iki számában egy támadó cikket Szabó Gyula gépmester-nyomdász ellen, amiért az sajtóper indított 10 zombori nyomdász ellen, inkriminálván a cikk sértő kifejezései közül azt, hogy „napokon át dözsöl a koresmában kártyasztal mellett”, — „munkatársai ellen szó intrikákat”, — „munkaképtelen lett a nagy borgóztól”. — E hó 2-án tárgyalta a zombori kir. törvényszék ezt a sajtóper, amelyben mind a 10 nyomdász állt mint vádlott a bíróság előtt. Közülük Hajósevi Ágoston, mint a nyomdászok szakszervezetének jegyzője vállalta a felelősséget, míg a többi csak annyiban vallott szolidaritást, hogy közös kíséreléssel kérték a nyílt levél közzétételét a szerkesztőtől. — A tárgyalás folyamán a bíróság kimondotta, hogy a kifejezések bizonyítására felhatalmazó jogos magánérdeket nem állapít meg. A védő dr. Pataj Sándor felhívta a panaszost, hogy megengedi e a sértő állítások bizonyítását, amibe Szabó Gyula nem egyezett bele és így a tanúzás elmaradt. A bíróság erre a 10 vádlott közül kilencet fölmentett, Hajósevi Ágostont pedig 25 korona pénzbüntetésre ítélte. Ez az ítélet jogerős.

Március 15-ike Zomborban.

A március Idusát rendező állandó bizottság Vértési Károly elnöklésével folyó évi február hó 23-án és március 2-án gyűlést tartott és március 15. idejünnepelésének programját megállapította. Az ünnepelésre hívó szöveget az ünnepműsora a következő: Ünnepeljünk! Szabadságunk napját évről-évre megünnepeltük testvéries egyetértéssel, hazafias lelkesedéssel. Kétszerez, szent kötelességünk ez most, amikor a mult dicsőséges emlékezetéből új erőt akarnunk meríteni a jelen nehez küzdelmeihez, biztató reményt egy szebb jövőre. Ünnepeljünk! Ünnepségünk sorrendje: Március 15-én délelőtt 9 órakor istentisztelet a róm. kath. plébánia templomban. Ennek végeztével a Schweidel-szobor megkoszorúzása. Délután fél 4 órakor tárogató a városháza erkélyén 4 órakor — kedvező időben a Szent Háromság-téren, elkenkező esetben a városháza nagytermében — diszgyűlés: 1. Szózat. Énekli a Polgári Kaszinóegyesületi dalárda. 2. Elnöki megnyitó. Mondja Vértési Károly, az ünnep rendező bizottság elnöke. 3. Kossuth nóta. Költemény, Sörös Bélától. Szavalja Gruda Pál. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Gál Rezső dr. 5. Himmusz. Énekli az Iparos dalárda. Egyesületek, testületek stb. kéretnek, hogy szép idő esetén zászlóval gyülekezzenek a Szent Háromság-téren! A háztulajdonosokat kérjük, hogy házaikat zászlóval ékesítsék fel. 7 és fél órakor közvacsora a Polgári Kaszinó összes helyiségeiben hölgyek részvételével. (Egy teríték ára 2 korona. Részvételi jegyek kaphatók a Polgári Kaszinó és a Függetlenségi kör helyiségeiben, továbbá Kollár József, Mayer István és Sztrilich Zsigmond kereskedésében. Mindnyájan menjünk el, mindnyájan vegyünk részt az ünnepelésben. Zombor, 1907. évi március hó 5-én — Az ünneprendező bizottság. — A társasvaosorán az ünnepi felkészítőt dr. Novák Elemér mondja a márciusi serleggel; a 48-as honvédek Bácsy Iván, a hölgyeket pedig dr. Ribiczey Kálmán köszönti. A vacsora alatt cigányzene játszik. A rendező bizottság kiküldöttjei, dr. Novák Elemér, dr. Matzitz Gyula, Petényi József és Gruda Pál szorgalmasan fáradoznak az ünnepély sikere érdekében. A rendezőség a résztvevőknek kölkardákat is fog eladni, hogy ebből az ünnepély rendezésének költségei részben fedeztessenek.

Gondnokság. A szabadkai törvényszék Kelemen Ferenc adai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Letartóztatott hírlapíró. Az újvidéki törvényszék a múlt héten tárgyalta dr. Gruies hírlapíró rágalalmazási perét. Gruies Mayer Oszkár ügyvéd ellen rópiratot adott ki, amiért Mayer panaszt tett ellene. A tárgyalás megkezdésekor a vádlott nem volt jelen és védője dr. Kovács Bódog sem jött el. Gruies betegséget jelentett, a törvényszéki orvos azonban megvizsgálta és teljesen egészségesnek találta. Gruiesot azért elővezették és nyomban letartóztatták, mert egy másik rágalalmazási perben, amelyben vétkesnek mondták két hónapi börtönbüntetését most kezdték meg vele. A délutáni tárgyaláson már mint rabot vezették elő. A vádlott kifogásolta, hogy védőjének távollétében tartásuk meg a tárgyalást. A törvényszék ez ügyben nem tartja magát illetékesnek és ezért azt a szegedi esküdtzékhez teszi át.

Március 15. Bezdánban. A bezdáni olvasókör kebelbeli dalárdájának közreműködésével 1907. évi március hó 15. én, pénteken este, az olvasókör helyiségeiben március idusának megünneplésére ünnepi estélyt rendez. Az ünnep műsora: 1. Hymnusz. Eneklő a dalárda. 2. Elnöki megnyitó. Mondja Ligeti Dávid. 3. Március 15. Költemény. Ábrányi Emilől. Szavalja Topál Imre. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Molnár Ferenc. 5. Isten áldd és véd hazánkat. Férfitkar. Eneklő a dalárda. 6. Történet. Költemény Csajdáné Janda Matildtól. Szavalja Jámbor Béla. 7. Elnöki záró. Mondja Ligeti Dávid. 8. Szózat. Eneklő a dalárda.

A városi könyvtáregylet közgyűlése. A Zombor szab. kir. városi könyvtáregylet f. hó 3-án saját helyiségében közgyűlést tartotta id. Mihályi János elnöke alatt. Az elnöki megnyitó után a tisztviselők jelentését a közgyűlés örömmel tudomásul vevén, a számvizsgáló bizottság jelentése alapján nekik a felmentvényt megadta, egyben a f. évi költségvetési előirányzatot elfogadta. Mivel alap- és könyvtárkezelési szabályok elavultak voltak miatt módosítást illetve átdolgozást kívánnak, a közgyűlés az indítványt tanulmányozás végett a választmányhoz utasítja, hogy a módosításokat elkészítvén, erről neki jelentést tegyen. Végül megválasztott az egylet tisztikara és választmánya. Elnök: id. Mihályi János. Igazgató: dr. Falcione Nándor. Könyvtárnok: Csetri Károly. Jegyző: dr. Závodszy Levente. Pénztárnok: Csávosi Sándor. Választmányi tagok: Bárczy Iván, Czinkler Gyula, dr. Diener János, dr. Grüner Samu, dr. Kovácsics Caesar és Szól Sándor. Póttagok: dr. Bruck Armin és dr. Danninger Ádám. Pénztárvizsgálók: Bárány Zsigmond, Mayer István és Szilágyi Elemér. A közgyűlés esodálkozással tapasztalta, hogy Zombor város igen nagy intelligens közönségéből csak 114-en iratkoztak be a könyvtáregyletbe, mely most már évi 700 korona városi és 600 korona államsegélyt nyer s így a f. évben 800 koronát fordíthat könyvvásárlásra s ez idő szerint könyvállománya 34,000 kötetre rug. Az évi tagsági díj 6 korona. Beiratkozni vasárnap és héttől kivételével mindennap lehet d. u. 2-4-ig a városháza földszintjén levő könyvtárhelyiségben.

Pályázat utazási ösztöndíjra. Törekvő fiatal iparosok figyelmébe. A szegedi kereskedelem- és iparkamara pályázatot hirdet, egy, a kereskedelemügyi miniszter ur által adományozandó 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra. Bővebb felvilágosítást a zombori általános ipartestület nyújt.

Követésre méltó példa. Az alföld egyik legnagyobb városa, Debrecen város közgyűlése elhatározta, hogy szombat estétől hétfő reggelig, tehát vasárnapra, a pálinkamérést beszünteti. E határozat végrehajtása természetesen nagy visszatetszést keltett, zavargást is idézett elő a lakosság azon részében, mely a pálinkát megszokta, de a rendőrség erélyes fellépése érvenyt szerzett ez üdvös intézkedésnek, melybe most már kezdének belenyugodni.

Sikkasztó pénzbeszedő. Albert Rezső, az újvidéki légszeszgyár pénzbeszedője, 1200 korona elikkasztása után megszökött. Alberti Rezső állítólag egy nő társaságában Belgrád felé vette útját.

Nyilvános nyugtázás. A Tulipánkert Szövetség zombori fiókja ez uton nyugtátja a befizetett tagsági díjakat. (II. közlemény.) A tagsági díjakat lefizették: Kummerkramer András, Gergurov György, Frey Imre, Karakasevits Milivoj, Karakasevits Katalin, dr. Csihás Benőné, Falcione Lörinené, Falcione Nándorné, Sauerborn Julia, Sauerborn Károlyné, Falcione Helén, Draxler Brunóné, Esztergamy Károlyne, dr. Kabos Mártonné, Heindhofer Róbertné, Jordán Józsefné, Hetteszheimer Ernő, Vundszám Ida, Kórits Eszter, Preszly Jánosné, Preszly Nelli, Tárcazy Jozefin, Kozma Lászlóné, Gertinger Pálné, Kirchner Károlyné, Hetteszheimer Henrikné, özv. Keke-zovits Mátyásné, özv. Tailszbauer Antalné, Zsigmond Dénesné, Denk Emilné, Tellér Zsigáné, özv. Wolff Vencelné, özv. Szaich Emilné, Jankovits Mária, Bittermann Sándorné, Lang-mähr Jánosné, Kohut Kálmánné, Popp Györgyné, Popp György, Gyurisits György, Spanyol József, dr. Agyies János, dr. Popovits István, Fodor Mihály, Sembery Istvánné, Törös Sándorné, Proll Ferencné, Proll Ferenc, Popovits Aurélné, Popp Gergely, özv. dr. Czvetkovits Péterné, Vukicsévits Boskoné, Vukicsévits Katinka, Szimonovits Radivojiné, Aradszky Sándor, Predragovics Szilárdné, Bunyi Gyuláné, Predragovics Stanci, Molitor Adolf, Siskovits Illésné, Metz Józsefné, Lauer János, Zomboresevits Teréz, Lohser Károly, Wessely A. Dezső, Fürst Gyula, Const Theodorovits, Zs Zsarnay Ferenc, Kallmann Rezső, Kugler Mihály, Schuster Rezső, Kurtz Konrad, Abrabám N., Bergmann Adolfné, Weinfeld Manó, Bácskai Imre, Aczél Adolf, Bachrach Viktor, Kalutsehek Jakab, Horváth József, Weltner Vilmos, Freund Károly, Sztajkovits Miklós, Sipos Ferko, Szigethy József, Schöfler Samu, Ulmann N., Spitzer I. B., Fischer Samu, Pollák Armin, N. N., Reimlinger N. X. Y., Blumenthal Adorján, Fehér István, Ungár N., Bogozó N., Altmann Lajos, Pintinger János, Krevenska Mátyás, Kerény Sándor, Bagaméri N. dr. O. Lóthár N., Gombos, Herzog Adolf, Kondola, Poppovits Kosztó, Poppovits Istvánné, Poppovits Milla, Konyovits Olga, Konyovits Ivánka, Gyurisits Györgyné, Poppovits Mirkoné, Kálits Döméné, Bikár Mária, Drakuhes Emilia, Veszelinovits Darinka, özv. dr. Dimitrijevits Brankoné, Széchenyi József, Zsulyevits Ernőné, Zsulyevits Ernő, Trenesény Károlyné, Trenesény Károly, Széchenyi László, Illin Dezső, Illin Dezsóné, Latinovits László. (Folyt. köv.)

Leégett áruraktár. Fischer Lipót utóda bajai cég áruraktára a múlt esütörtökön éjjel eddig ismeretlen okból, leégett. A tüzet feltűzöttkor néhány fiatalember vette észre, kik purinmulatságra mentek haza. A tűz által a Rothschild Zsigmond tüzserüzletében beraktározott áruk is sokat szenvedtek, mint hogy a két üzletet csupán egy vékony deszka fal választja el egymástól, melyen a füst áthúzódott. Mindkét üzlet biztosítva volt. Fischer Lipót pénteken délután emeleti lakásán felakasztotta magát, s mire hozzátartozói ráakadtak, már meg volt halva. Valószínűleg a tézeset folytán ért érzékeny anyagvesztéségergette a halálba.

Bojkottált gyufagyár. Janesek János és fia rozsahegy gyufagyáros cég a magyar ipar cégére alatt visszaélést követett el, de a kereskedők a visszaélésnek nyomára jutottak s ezért visszavonták a megrendeléseket és kimondták a bojkottot a pánszláv céloknak szolgáló cég ellen.

A rablógyilkos csendőr. Kádár Károly volt csendőr bűnügyének esküdtzék tárgyalása még élénk emlékezetében van a közönségnek. Kádár Horgoson, ahol az erdőri szakiskola hallgatója volt, háromszoros rablógyilkosságot követett el. Mérésúlyokkal agyba főbe verte és megölte Kardos Jakab szatócsot, ennek feleségét s a náluk szolgáló eselédleányt. Azután, mivel nagyobb pénzösszeget a boltban s a lakásban nem talált, esekélyebb értékű holmikát vett magához s Kardosné ruhájába burkolódzva, Szabadka felé indult. A csendőrök később letartóztatták. Az esküdtzék tárgyaláson, melyet annak idején részletesen ismertünk, Kádár azt állította, hogy időnként nyavalyatörésben szenved. Arra nem emlékezett, állítása szerint, hogy gyilkosságot követett volna el.

Azon éjjel, mikor a gyilkosság történt, rajta volt a betegsége. Rabolni pedig nem akart, — mondotta — csupán azt a pénzt követelte vissza Kardostól, amivel ez neki tartozott. Az orvosszakértők véleményének meghallgatása után a törvényszék elrendelte Kádárnak az országos gyűjtőfogház megfigyelő osztályára való szállítását, hogy ott vizsgálják meg elmeállapotát. Kádárt a múlt héten kísérték vissza Szegedre. Hogy a vizsgálatnak mi az eredménye, az még nem ismeretes, mert az iratok nem érkeztek még le az ügyészséghez. Kádár bűnügyét a jövő esküdtzék eikluson fogják újból tárgyalni.

Furfangos sváb. Egy furfangos hajósi sváb több bajai lakost csapott be és károsított meg. Frank Péter hajósi sváb beállított Binder Ferenc bajai hentesmesterhez és elmondotta neki, hogy van otthon 10 kövér disznaja, amelyeket el akarna adni. Rövid idei alkudozás után megegyeztek és Binder 20 korona foglalót adott a svábnak. Kovács Ignác, mint szőlősgazda s így ettől nagyobb mennyiségű borra vett tel 20 korona foglalót. Manhold Gyula asztalosmesternél azonban már fatermelőként szerepelt és diófát adott el, amire szintén kapott 10 korona foglalót. Mikor aztán küldt, hogy Franknak se tája, se disznaja, se bora nincsen, akkor megszökött. Most körözik.

A világ vége. Mint már annyiszor megtették: megint megjósolták a világ végét. Ezt a szörnyű katasztrófát Matteucci tanár, a Vezuv-obszervatórium asszisztense jelenti be a Corriere Toscano című lapban. Azt írja, hogy egy nemrég fölfedezett üstökös március végén komoly veszedelemmel fenyegeti a Földet, mert pályája keresztezi a mi bolygónkét. A talián csillagász aggodalma remélhetőleg nem válik valóra, a mint hogy eddig mindig kudarcra végződtek az ilyenfajta jóslások.

Az igazság 1907. márciusi számának tartalma: (U): Brankovics György patriarka, Bedy Schwimmer Rózsa: Női szörnyetegek. Dr. Radványiné Ruttkay Emma: Ha te nem szeretnél. Kabos Márton: A Vezuv. Dr. Kalmár Antal: Bécsi perfidia Janda Matild: Olga néneje. Szerkesztői jegyzetek: Az örökös gánes — Orszemek — A sajtó korrupciója — Vitás apaság Henry Alice: A női választójog a gyakorlatban. Pataj Sándor: Szükszai emlék. Törvénykezés Szerkesztői üzenet. — Szerkeszti dr. Pataj Sándor Egész évre 1 forint.

CSARNOK.

Niagara.

Irta és a Bács-Bodrog Megyei Irodalom Társaság második felolvasó ülésén előadta **Vértesséi Károly**. (Folytatás.)

Hordóba bujva, többnek támad kedve lecsuszni a mély utu sebes vízen, mely harminc métert esik tizenegy kilométeres útjában. Sikerült ez többeknek, amíg majd egy neki vadult, elszabadult hullám, sziklához csapja a hordót hogy az szétmálk emberestül együtt. Blondin s utána más utánzóik, sodrony és kitesztített kenderkötélen mentek át a Niagara esése fölött.

A vásárosbéli hidaktól mástel kilométernyi távolságra eső Whirlpool örvényt nézem, esodálom meg a szikla tetejéről és az itt is egy más mellett levő két hidról. (Cantlever és Lower Steel Arch Bridge.) Jól látom. Utját állja a folyó gyors folyásának egy nagy sziklatömb, úgy hogy a folyó derekszegben kénytelen nagyhirtelen megfordulni. A víz visszalökéséből örvény támad, nagy és hatalmas. Sokáig nézem az elemeknek harcát, szinte elmulasztom az acéltól való két hidalkotás remek munkáját tüzetesebben megnézni.

Fázékonyak leszünk, pedig nyár van még, lehűti az omló, szaladó víz az egész környék hőmérsékletét. A kocsit megáll vad idegenben, sziklák közötti útjának egy szép pontján Csapszek van itt, jólesőleg melegít fel a brandy, jőféle pálinka. Kortyolgattunk Amerikában amerikai módon élünk, itt tűzhely, széles kandalló mellett üldögélünk. Téli hangulat a tűzhely melegét barátságosan eregeti.

Mikor teljes volt már a tájékozottságom minden irányban s megismertem a terepviszo-

nyokat, szóval, mikor tudtam, hol van lent és fönt, elhagytam a kocsiársaságot s jártam egymagamban. Kezemben a térkép, nem hibázhatok el semmit. felkereshetek minden nevezetes pontot. Itt és ott, teljes nyugalommal élvezem a természetet.

A Prospect Parkból indulok és az amerikai vizeséshez állok. Olyan közel vagyok a lerohanó víz széléhez, hogy még csak egy féllépést kellene tennem s akkor többé sohasem kellene lépnem.

Amerika legnagyobb látványossága van előttem tárva. A víz mennyiségét tekintve, a föld legnagyobb szerű vizesését látom. Világhíre van. Olyan ponton helyezkedem el, ahonnét mind a két nagy vizesést együttesen láthatom, tehát az amerikai és a canadai patkó alakut. Lerohan a víztömeg, azután alulról feltolódik. Látásakor úgy érzem, mintha én is súlyednék és emelkednék.

Az amerikai vizesésre tapasztom azután egyedül a tekintetemet, az köti le teljesen a figyelmemet. Ugy olvasom az utikönyvből, hogy 330 méter széles az és közepén a legnagyobb mélysége 47 méter.

A természet örök orgonája hangzik, kevés változattal, egyhangu a nótája, mégse válik unalmassá az. Nem válik azzá, ha mégannyi ideig is hallgatjuk. Olyan hangnemben játszik az égboltozatu templomnak ez az orgonája, mely kellemetes a fülnek, szól az értelemnek, megindítja a szívet. Engem főleg hálaadásra buzdított. Örültem, hogy láthatam ezt a természeti nagyszerűséget, melynek a híre bejárta az egész világot, azért ismételve kérdezem: ki az, ki a Niagaráról nem hallott?

Ha valaki azzal biztatott volna engemet akkor, mikor nem láttam, hogy eljön még az az idő, mikor a tündöklő zöld vizet, lezuhanó elemet, az alárohanó Niagarát is látni fogom, a víz felséges játékában gyönyörködni fogok és hallgatom majd annak földrengésszerű robaját: könnyebben szenvedtem volna. Most pedig leírhatatlanul szép látvány szárnyat ad nekem s kicsiségem érzetével felszállok a magasságos lstenhez és hálát adok, hogy láthatták szemeim a Niagarát. Legyen neved áldott érte, ki a nagy világ teremtője és az utólrhetetlenül szép természet Ura vagy, kinek a nagyságát sohasem kisebbítheti meg a hitetlen, nem káromolhat meg a vadságában féktelenkedő állatember.

Mint aki visszatartja legjobb falatját, mint az örömember, aki vidulásában visszatartani szeretné az éjszakát: úgy voltam én is a vizesés szebb részeinek a nézésével.

Az amerikai vizesés megtekintése után, kerülhettem volna a kis sziklaszigeteket összekötő hidacsakákra át, hogy felülről bámuljam meg az ezermester természet bűvös játékát. Nem tettem, tartogattam a szebbet későbbre, utoljára, úgy cselekedtem, mint aki ráér, hiszen az egész napot akartam a Niagara-vizesés nézésére fordítani, az esést is, meg az éjszaka egy részét. Félretettem az utazó könyvem sorrendjét, mert úgy akartam élvezni, amint nekem legjobban esik. Ne tanítson, magyarázzon senki, mikor tisztán látok és olvasok a természet könyvében, ne korlátozzon senki az akaratom nyilvánításában, megyek oda, hova az érzésem visz.

Felülről egy kis gőzhajót látok evickélni, cirkálni a vizeken. Óvatosan jár, meg-megáll, ahol a habok duzzadnak, erősebben járnak, könnyen leránthatnak abba a feneketlennek látszó mélységbe. Megtudom, hogy az a Maid of the Mist, a köd leánya, így nevezik a gőzöskét szabad magyar fordításban Hableány nak.

A felügyelőség officejában jegyet veszek és a magas partról földött gözsiklón csakhamar lecsuszok a víz pereméig. Amit kérnek, fizetek, ki fukarkodnék most, kérdegetne sokat, mikor drága minden perc.

Felszállok a kis gőzhajóra, elláttak vízhatlan felső ruhával. Többen vagyunk, akik először és utoljára látjuk egymást, mégis keressük az alkalmat, hogy érintkezzünk egymással, csak hogy egymás hangját alig halljuk, mert itt maga a nagy természet beszél erős hangon, megfélemlítően.

Megindul a pihe, dióhéj, alig látszik nagyobbak a természet nagy panorájában, a tárlat prespektívájában. Libben ide, libben

oda, köhéssel a kis éretődője, mégis egészséges hangokat hallat. Elmondhatjuk róla, hogy kicsiny, de erős. Kell is, hogy erős legyen a gépezete, mikor menjen előre, mikor hátráljon meg, nehogy belekapjanak az erős mozgásu habok.

(Polyt. köv)

HIRDETÉSEK.

1167. szám.

kig. 1907.

Pályázati hirdetmény.

A járásombeli Csurog községben újonnan szervezett 2 községi adóvégrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állások javadalmazását havi előleges részletekben fizetendő 600—600 korona képezi.

Felhívom a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi március hó 15-éig** bezárólag nyujtsák be.

Zsablyán, 1907. február hó 23-án.

Nikolits Izidor,

főszolgabíró.

2-2

A zombori kir. törvényszéktől.

ad 2017/907. polg. szám.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy Burnáty István és társainak Kopping Adám Csonoplya község bírāja és társai ellen Csonoplya község határának tagosítása iránt tolyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 2017/907. polg. szám alatt kelt végzésével az előnyomozás és a volt urbéri telkek jelenlegi birtokosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből batárnapul **1907. évi április hó 3. (három) napjának délelőtt 9 óráját** Csonoplyán a község házára kitéztem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Csonoplyán a község házában az érdekeltek által való megtekinthetőségre nyitva tartatik, s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban előadhassák. Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők, vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz esatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zombor, 1907. évi február hó 26. án.

A kir. törvényszék.

Szondy Mátyás,

kir. tszéki bíró, mint kiküldött.

Egy éves elsőrendű szimentáli **tenyészbika**

sulya 450 kgr., magassága 155 cm., eladó

Boja Pál

földbirtokosnál Ada, házszám 78.

Legfinomabb
teáskanna védjeggyel ellátott

teakeverék

kapható: *—24

Weidinger S. és Zs.

és Veszelinovits Péter urak
kereskedéseiben Zomborban.

901/1907.

Pályázati hirdetmény.

Regőce községben 800 korona évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek, miért is felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám **f. évi március hó 14-ig** annál inkább küldjék be, mert a később beérkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1907. évi február hó 23-án.

Vojnich Máté,

főszolgabíró.

2-2

1 vég vászon f. 4.95

Beck Gábor Géza

a „GÓLYÁHOZ“ címzett a fő-utcán levő

üzlete átalakítása folytán

összes raktáron levő rőfös- és férfi-árak mélyen leszállított árakban

kaphatók:

Női ruhaszövetek, selymek, mangó- s cérvásznak.

Damast és Schiffon kanavász.

Delain-, batiszt- és mosóárak.

Paplan. 5-1

Szővet- és csipke-függöny.

Szőnyeg és ágyterítők.

Kész női és férfi fehérneműek.

Nap- és esernyők

nagy választékban kaphatók.

Ezen rendkívüli olcsó elárusításra felhívja a cég a n. é. vásárló közönség figyelmét.

Mintagűjtemények helyben és vidékre nagy választékban kívánatra ingyen s bérmentve.

Rendkívülelőnyös vétel.

Meghívó.

A Zombori Kertületi Betegségélyző Pénztár igazgatóságának folyó évi február hó 28-án kelt 33. számú határozata értelmében

XIV. évi rendes közgyűlését

folyó évi március hó 17-én délelőtt 10 órakor (határozatkép-telenség esetén március hó 25-én délután 3 órakor) a pénztár hivatalos helyiségében tartja meg.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a pénztár múlt évi működéséről.
2. Az 1906. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése, annak kapcsán a felügyelő-bizottság jelentése a felmentvény megadása iránt.
3. A tartalékalap megállapítása.
4. A felügyelő-bizottság, választott bíróság, 5 igazgatósági rendes és 5 igazgatósági póttag választása.
5. Netáni indítványok, melyek azonban 4 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatósághoz írásban beadtak.

Zombor, 1907. február hó 28-án.

Az igazgatóság.

11224/1906. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a boldogasszonyfalvai községi iskolaalap végrehajtónak Peics Pál boldogasszonyfalvai lakos végrehajtást szenvedett ellen 560 korona tőke és járuléka iránt folytatott végrehajtási ügyében az újdéki királyi törvényszék, s a titeli királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén a boldogasszonyfalvai 511. számú telekkönyvi betétben Peics Pája (nős Mirkov Miháival) nevében felvett az A. II. 1-4 sorszámu 1348., 1349., 1350. és 1351/1 hr. számú 216 □ öl szőlő a Vodoplov dűlőben, 681 □ öl udvar a Vodoplov dűlőben, 1089 □ öl szántó a Vodoplov dűlőben és 28 hold 1397 □ öl szántó Vodoplov dűlőben 8666 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni

Határnapul az **1907. évi március hó 12. napjának délutáni 3 órája**

Boldogasszonyfalva község közházához kitűztetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, amelynek 10% át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek

Vevő köteles a vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt, az árverés jogerősségétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog be számíttatni.

Titelen, 1906. évi október hó 13. napján.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Meghívó.

Az „Első vaskuti segélyszövetkezet” **folyó évi március hó 17-én délután 1 órakor** fogja rendes évi közgyűlését az iskolaépület helyiségében megtartani, melyre ezennel az összes t. c. tagok meghívotnak. A közgyűlés tárgyai: a) a közgyűlési elnök és jegyző választása; b) igazgatói és felügyelőbizottsági jelentés a lefolyt üzletéről; c) az 1906. évi mérleg bemutatása és esetleg a felmentés megadása; valamint a tizta jövedelem fölötti intézkedés az alapszabályok 21. §-a értelmében; d) az igazgató, aligazgató, igazgatósági és póttagok, cégjegyzők; valamint a felügyelőbizottsági tagok választása; e) két tag választása a jegyzőkönyv hitelesítésére

Az igazgatóság ezennel közlést teszi, hogy a szövetkezetnek a mérleg bemutatása alkalmával 811 tagja volt; ekközben 15 tag töröltetett és 9 új tag ismét belépett részvény átvételével a tagoktól; két tagnak lett üzleti részvénye kifizetve. Fölmondva nem lettek részvények. Vaskut, 1907. évi február hó 27-én.

Eckert János,
igazgató.

Zármérleg

az „Első vaskuti segélyszövetkezet”-től 1906. évi január hó 1-től december hó 31-ig.

Vagyon.

Teher.

Egyenleg 1906. évi december hó végén	74762 65	Részvénytőke számla	147683 90
Kötvényekben	233042 04	kamatszámra	7848 19
Ingatlan (ház)	3300 —	Betétek számlája	143235 16
Butor és felszerelések értéke 20% levonása után a használatért	255 08	kamatszámra	4399 50
		Alaptőke számla	31 98
		Tartalékalap számla	2167 62
		Tiszta nyeresemény 1934 részvény közt felosztva a 1 kor. 10 fill.	2127 40
			311359 77
			311359 77

Eckert János s. k.,
igazgató.

Szauter Gyula s. k.,
szövetk. jegyző.

Raile Ferenc s. k.,
aligazgató.

Stéhl Sebastyén s. k.,
pénztárnok.

Raile Antal s. k.,
könyvelő.

Igazgatósági tagok:

Krix Lőrinc s. k. Raile István s. k. Hellenbarth Mátyás s. k. Dobler Antal s. k. Raile Lipót s. k. Stadler Tamás s. k. Pezalatty Antal s. k. Dobler János s. k. Bermüller István s. k. Fauer János s. k. Dobler Mátyás s. k. Kovács István s. k.

A fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetve, összhangzó és helyesnek találtott. Vaskut, 1907. évi február hó 27-én.

Krix János s. k.,
fől. biz. tag.

Kindl Mátyás s. k.,
fől. biz. tag.

Hellenbarth Márton s. k.,
fől. biz. tag.

552 szám

fig. 1907.

Hirdetmény.

Monostorszeg községe a törvényhatóságilag jóváhagyott véghatározata alapján a községben a **templomtoronyórát** kijavíttatja, esetleg **új toronyórát készített.**

E célra 1200 kor. költség van engedélyezve.

Az ajánlatok alulírott községi előjárásnál **folyó hó 24-éig** benyújtandók.

Monostorszeg, 1907. március 2.

Tessényi Oszkár,
jegyző.

Gyípanov István,
bíró.

Minden biztosítási ágazattal foglalkozó biztosító intézet szegedi főügynöksége alkalmaz

szerb nemzetiségű

teljesen megbízható oly **tisztviselőt**, ki az üzletszerzésre, szervezésre és irodai munkálatokra képes.

Ajánlatok a kiadóhivatalba „**Biztos jövő**” jelige alatt küldendőek.

2-2 3-3

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

1153/1907.

Pályázati hirdetmény

Bácsalmáson ujonnan rendszerezett községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek, és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi március hó 18-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az elkészített folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Javadalmazás havonként előre fizetendő 800 korona évi készpénzfizetés. Bácsalmás, 1907. február 22-én.

Szutrély Lipót,
főszolgabíró.

Eladó fenyőfák.

Több száz darab jó gyökerű és különböző magasságu fenyőfa tavaszi ültetésre **eladó.** — Bővebb felvilágosítást nyujt és előjegyzéseket elfogad

Csérer Gyula

városi kertész Zombor.